

Planbureau voor de
Leefomgeving

PBL studie opmaat naar duurzaamheidskader biomassa

08-05-2020 | Nieuwsbericht

Voor biomassa lijkt in een klimaatneutrale, circulaire economie een belangrijke rol weggelegd. Tegelijkertijd is er veel maatschappelijke discussie over biomassa. Het gebruik van biomassa moet hoe dan ook aan duidelijke duurzaamheidscriteria voldoen, waarbij internationale klimaatdoelen niet ter discussie worden gesteld. Hoeveel biomassa in de toekomst beschikbaar is en welke toepassingsmogelijkheden verantwoord zijn, hangt vervolgens sterk af van het bredere perspectief dat men hanteert. Dat concludeert het Planbureau voor de

Leefomgeving in de studie ‘Beschikbaarheid en toepassingsmogelijkheden van duurzame biomassa’.

Het kabinet wil een breed gedragen duurzaamheidskader biomassa opstellen. Het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat heeft daartoe aan de SER gevraagd hier advies over uit te brengen. Als input daarvoor is het PBL verzocht de beschikbaarheid en de optimale toepassingsmogelijkheden van duurzame biomassa voor Nederland in te schatten.

Afbakening

In overleg met het Ministerie is de studie beperkt tot productie en toepassing van biomassa voor materialen, voor energie en brandstoffen, voor toepassing als grondverbeteraar en als grondstof voor de chemie. Het direct meenemen van de gehele voedsel- en veevoersektor zou op dit moment te ambitieus geweest zijn.

Joint Fact Finding

Over biomassa lopen de opvattingen in de maatschappij zeer uiteen. Daarom is een biomassastudie alleen dan zinvol als vanaf het begin diverse zienswijzen betrokken worden. Hiertoe is een 'joint fact finding' uitgevoerd. Het PBL heeft bijeenkomsten, interviews en een online consultatie

georganiseerd, waarin bedrijven, maatschappelijke organisaties en kennisinstellingen hun kennis en inzichten hebben gedeeld. De ingebrachte argumenten zijn getoetst aan meer dan 400 studies en rapporten die zijn aangedragen door de stakeholders en voortkomen uit eigen literatuuronderzoek.

Behoefte en beschikbaarheid biomassa

De literatuur laat een grote bandbreedte in schattingen van behoefte aan en beschikbaarheid van biomassa zien. Deze hangt samen met de onderliggende aannames over de land- en bosbouwproductiviteit, het beschikbare areaal, de hoeveelheid restmateriaal die na de oogst op land- en bosbouwgrond moet achterblijven i.v.m. bodemkwaliteit en -vruchtbaarheid, de bruikbaarheid van marginale gronden voor biomassateelt en de waterbeschikbaarheid. Het perspectief van waaruit men redeneert bepaalt vervolgens in hoge mate de toepassingen die men als ‘goed’ beschouwt en de waarde die men hecht aan hoge dan wel lage schattingen. In het rapport worden de vijf belangrijkste perspectieven op biomassa in kaart gebracht, met een focus op respectievelijk

klimaat, hernieuwbare energie (met minimale inzet van biomassa), circulariteit, ecologie en duurzame ontwikkeling.

Punten van overeenstemming

Er zijn zeker ook punten van overeenstemming. De klimaatdoelen worden niet ter discussie gesteld. Men vindt dat zorgvuldig met de bodem moet worden omgegaan. Hout kan en mag onder voorwaarden worden geoogst. Voor biomassa is een blijvende rol weggelegd als materiaal en als grondstof voor de chemie. Als energetische toepassing onvermijdelijk is om de doelstellingen voor duurzame energie te halen, dan bij voorkeur waar alternatieven moeilijk beschikbaar zijn. Directe verbranding van primaire biomassa is één van de minst geprefereerde opties. Het vertrouwen in de duurzaamheid van biomassa is het grootst wanneer deze afkomstig is uit Nederland, en ook groter wanneer deze afkomstig is uit de EU en niet uit de rest van de wereld. Het belang van ecologische, sociale en economische aspecten in de herkomstgebieden wordt onderschreven.

Aandachtspunten voor duurzaamheidskader biomassa

De grote ranges in beschikbaarheid van en behoefte aan duurzame biomassa vormen een uitdaging voor het vormgeven van het duurzaamheidskader. Het PBL benoemt in zijn studie aandachtspunten voor het kader, waaronder de volgende:

- > Verlies van biodiversiteit is een reëel risico. Tegelijk lijkt een significante rol weggelegd voor biomassa in een klimaatneutrale, circulaire economie.
- > Een gezonde en vruchtbare bodem moet worden gewaarborgd, in overeenstemming met de EU-wetgeving.
- > Aangaande indirect landgebruik (gevolgen gewasteelt biomassa voor gebruik van landbouw- en bosareaal) lijkt het verstandig aan te sluiten bij het EU-wetgevingstraject.
- > Het 'fair share'-principe (aandeel Nederlands gebruik in mondiale gebruik biomassa) is lastig te vertalen in beleid. Verstandiger lijkt het in te zetten op eerlijke, transparante handel in biomassa.
- > Luchtkwaliteit en gezondheidseffecten moeten meegenomen worden.
- > Het stellen van eisen aan geïmporteerde biomassa kent zijn beperkingen, ook juridisch. Nederland moet het gesprek hierover in EU-verband actief blijven voeren.

Lees meer over het onderwerp:

[Energie en energievoorziening \(/onderwerpen/energie-en-energievoorziening\)](#)

Contact

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met Evert-Jan Brouwer (woordvoerder PBL), Evert-jan.Brouwer@pbl.nl (<mailto:Evert-jan.Brouwer@pbl.nl>) of 06-15004151.

Downloads en links

[naar het rapport \(/publicaties/beschikbaarheid-en-toepassingsmogelijkheden-van-duurzame-biomassa-verslag-van-een-zoektocht-naar-gedeelde-feiten\)](#)